

Motion till riksdagen

1988/89:N283

av Anna Wohlin-Andersson och Roland Larsson

(båda c)

Företags informationsskyldighet vid fusion

Många anställda, många kommuner och län berörs av de företagsfusioner mellan och sammanläggningar av redan stora företag som sker i allt större utsträckning. Följande har hänt i Östergötland under 1988:

Sammanföringen av ASEA-koncernens och BBC Brown Boverikoncernens elektrotekniska verksamheter den 1 januari 1988 har berört drygt 3 600 anställda vid ASEA-ägda företag i länet.

För några år sedan köpte Holmen Fiskeby i Skärblacka. När nu MO och Domsjö AB förvärvar Holmens Bruk AB är resultatet att detta bruk kommer att upphöra som bolag och verksamheterna ska inordnas i affärsområden inom Mo Do-koncernen. Totalt har Holmen-koncernen närmare 3 000 anställda i länet.

Nokia är ett annat företag där stora förändringar skett i ledningen.

Norska Design-Funktionsgruppen har genom förvärvet av Ericssonkoncernens kontorsutrustningsdivision övertagit verksamheter i Åtvidaberg med drygt 960 anställda.

Omkring 1 200 anställda har berörts av förhållanden för Norrköpingsföretaget AB Tenos, finska Rosenlew har övertagit samtliga aktier. Samtidigt har industriförpackningsdivisionen sålts till finska Amerplast och torkdukstillverknings (Wettex) till gamla ägaren KF Industrigruppen.

Bara i Östergötland berörs alltså ca 10 000 anställda och 5 kommuner direkt av dessa förändringar. Kommuner och länsstyrelsen planerar och investerar i samhällets infrastruktur. Det är inte lätt att göra detta om man ständigt blir överkörd av "stora mäns stora affärer". Regler borde utformas så att de ledande förtroendevalda inom kommunerna informerades och fick komma med sina synpunkter innan uppköpet.

Företagen som köps upp blir fjärrstyrda. Besluten över företagens utveckling, investeringar och produktutveckling sker inte längre på den ort där företagen har sin verksamhet. Företagens framtid och utveckling avgörs ofta genom beslut i de nya maktkorridorernas "slutna sammanträdesrum" i en annan del av landet eller i ett helt annat land.

De anställda, kommunerna, regionerna som berörs har oftast inte varit informerade om planerade fusioner, ja i några fall har t o m givna löften om fortsatt verksamhet brutits. De berörda ställs bara inför fullbordat faktum. De anställdas möjligheter till insyn och inflytande över sin egen arbetssituation minskar naturligtvis ju större företagen och koncernerna blir.

Vid vissa sektorer i samhället saknas det idag pengar, t ex skolan och vården. Men vid företagsfusioner tycks det finnas gott om pengar. För att i

någon mån förhindra den koncentration av näringslivet som företagsfusioner leder till anser vi att en fusionskatt bör införas, t ex utformad som en procentsats på den summa det uppköpande företaget betalar.

Mot. 1988/89
N283

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om företags skyldighet att i förväg informera berörd(a) kommun(er) vid uppköp av företag med fler än 100 anställda,

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till en fusionsskatt i enlighet med vad som anförts i motionen.¹]

Stockholm den 24 januari 1989

Anna Wohlin-Andersson (c)

Roland Larsson (c)

¹ 1988/89:Sk389